

VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Obsah vyučovacího předmětu je rozdělen do tří tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme

Zde se žáci učí chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Do tohoto světa se učí aktivně vstupovat svými představami, hledat nové a zajímavé věci, bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Snahou je u žáků vzbudit kladný vztah k místu jejich bydliště.

- Lidé kolem nás

Zde si žáci upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci, solidarity, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovnoprávnosti mezi lidmi. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale také s problémy, které se vyskytují v soužití lidí, jakožto i s globálními problémy.

- Lidé a čas

V tomto tematickém okruhu se žáci učí orientovat se v čase a časových dějích. Poznávají význam měření času, jak události v čase postupují a utváří tak historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se věci a život vyvíjejí a jakým změnám důsledkem času podléhají. V tomto okruhu se vychází o nejznámějších událostí v rodině a blízkém okolí a postupuje se až k nejvýznamnějším historickým událostem naší země. Podstatou tohoto okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost a kulturní bohatství regionu i celé země.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

4. ročník – 2 hodiny týdně

5. ročník – 2 hodiny týdně (z toho 1 disponibilní)

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá ve vyučovací hodině se začleňováním krátkodobých projektů. Žáci pracují s učebnicemi, pracovními sešity, nástěnnými obrazy, různými encyklopediemi, atlasy, mapami, praktickými pomůckami jako jsou např. různá měřidla apod. Při výuce se využívá různých vyučovacích

metod – frontální vyučování, skupinové vyučování, párové vyučování, problémové vyučování, laboratorní práce, hry, vycházky apod.

Do tohoto předmětu jsou začleňovány exkurze do muzeí, různých výrobních podniků a kulturních oblastí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

žák

- hledá, vybírá a využívá vhodné strategie, metody a způsoby učení, organizuje a plánuje svůj čas
- využívá různé zdroje informací, informace třídí, snaží se najít vzájemné vztahy, propojení, utváří systém informací
- užívá odborné termíny z oboru vlastivědy, porozumí mapám, poznatky z oboru vlastivědy propojuje do ostatních vzdělávacích oblastí a naopak
- posuzuje vlastní pokroky v učení, snaží se překonávat překážky na cestě k vlastnímu cíli

Kompetence k řešení problémů

žák

- přemýšlí nad možnými alternativními řešeními historických a společenských událostí
- ví, jak se chovat v rizikových místech a situacích v okolí

Kompetence komunikativní

žák

- vyjádří své myšlenky v logickém sledu
- aktivně se zapojuje do diskuze, naslouchá druhým a respektuje odlišný názor
- dokáže se orientovat a číst v mapách a plánech

Kompetence sociální a personální

žák

- dokáže pracovat ve skupině, dodržuje a spoluutváří pravidla skupiny
- projevuje úctu a ohleduplnost v jednání s ostatními lidmi
- dokáže požádat o pomoc a také ji sám poskytnout
- přijímá názory ostatních lidí a vnímá je jako impuls k vlastnímu zamyšlení

Kompetence občanské

žák

- zná a uplatňuje pravidla slušného chování, odmítá násilí, útlak, hrubé zacházení, uvědomuje si význam boje proti fyzickému a psychickému násilí
- chová se podle společenských norem, zná svá práva a povinnosti ve škole i mimo ni

- chová se zodpovědně při mimořádných situacích, svědomitě zvažuje svá rozhodnutí podle dané situace
- zná, respektuje a dokáže ocenit národní tradice, vnímá a oceňuje kulturní a historické dědictví
- přemýšlí o stavu životního prostředí, o příčinách tohoto stavu a o možnostech nápravy

Kompetence pracovní

žák

- chápe význam a uplatnění různých pracovních profesí v hospodářství a společnost

Kompetence digitální

žák

- dodržuje pravidla chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi
- využívá digitálních technologií ke zkoumání přírody, digitálních map a navigací
- dodržuje pravidla chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a je si vědom, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- respektuje autorská práva při využívání obrázků, videí a informací
- si uvědomuje zdravotní rizika, která mohou nastat při dlouhodobém používání digitálních technologií a dokáže rizikům předcházet, např. zařazováním relaxačních chvil